

BÖLÜM 7

ANTARKTİKA MUTFAK KÜLTÜRÜ

Burçak MUHACİR¹
Tolga AKCAN²

GİRİŞ

Beslenme, barınma ve ısınma temel insan ihtiyaçlarıdır. Bu üç temel ihtiyacın bulunduğu yerde yemek kültürünün oluşması olasıdır. Bir kültürde yemek bilgisi, toplulukların gelenekseli korumasında ve önemli olayları işaretlemesinde hayati bir rol oynamaktadır. Öte yandan, bu durum yerleşik yaşama elverişli olmayan bölgelerde farklı sonuçlar doğurabilmektedir.

Antarktika tarihi, macera ve bilim açısından oldukça zengin olmasına rağmen bölgedeki insan faaliyetleri sadece 200 yıl öncesine dayanmaktadır. Antarktika coğrafik özellikleri sebebiyle bilimsel bilgi arayışı içinde oraya gidenlere zorlu bir meydan okuma sunmaktadır. Aslında, Antarktika hakkında bilinenlerin çoğu içinde bulunduğumuz yüzyılda keşfedilmiştir. Dezavantajı nedeniyle tarafsız bölge olarak ilan edilen kıtada sadece bilimsel keşifler amacıyla oluşturulan araştırma istasyonlarının bulunması sayesinde bu istasyonlarda bulunan insanların beraberinde götürdüğü yiyecekler, kıtanın koşullarına uygun yemek kültürüne dair oluşumlar yaratmıştır. Bu oluşumlarda 100 kişiden fazla araştırmacısı olan istasyonlarda yemeklerin hazırlanması için bulunan şeflerin de etkisi görülmüştür.

¹ Arş. Gör., İstanbul Galata Üniversitesi, Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, burcak.muhacir@galata.edu.tr

² Dr. Öğr. Üyesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Efes Meslek Yüksekokulu, Gıda İşleme Bölümü, tolga.akcan@deu.edu.tr

oluşması için gelecek çalışmalara öncülük edebilir. Tespit edilecek gastronomik ihtiyaçlara cevap vermek için her ülkenin araştırma üssünde gastronomlar yer alarak kapsamlı, bilimsel araştırma yapabilir. Diğer bilimler gibi gastronomi biliminin de kita üzerinde çalışmalar yapması için önu açılabilir.

KAYNAKLAR

1. NSF. The United States in Antarctica: Report Of The U.S. Antarctic Program External Panel, June 20, 1997. (10/04/2022 tarihinde <https://www.nsf.gov/pubs/1997/antpanel/start.htm> adresinden ulaşılmıştır).
2. Mityk, J. Geografia fizyczna części świata: (zarys fizjograficzny). Warszawa: Państwowe Wydaw. Naukowe, 1977.
3. National Foreign Assessment Center (U.S.), and United States. The World Factbook: Antarctica. Washington, D.C.: Central Intelligence Agency, 2022. (10/04/2022 tarihinde <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/antarctica/> adresinden ulaşılmıştır).
4. Evecen, C. Antarktika'yı Tanıyalım. Ankara: TÜBİTAK MAM Kutup Araştırmaları Enstitüsü; 2020. (10/04/2022 tarihinde https://kare.mam.tubitak.gov.tr/sites/images/kare_mam/antarktikiyi_taniyalim.pdf adresinden ulaşılmıştır).
5. Dodds, K. The Antarctic A Very Short Introduction. Oxford: Oxford University Press, 2012.
6. Watt, L.V.D. Antarctica. Encyclopedia Britannica. 2022. (10/04/2022 tarihinde <https://www.britannica.com/place/antarctica> adresinden ulaşılmıştır).
7. The New Encyclopedia Britannica. Antarctic Treaty. 15th. ed. Chicago: Encyclopedia Britannica Inc. 1992; 439.
8. United States Department of State. Antarctic Treaty. 2022 . (10/04/2022 tarihinde <https://www.state.gov/antarctic-treaty/> adresinden ulaşılmıştır).
9. United Nations Office for Disarmament Affairs. Antarctic Treaty. 2022. (12/04/2022 tarihinde <https://treaties.unoda.org/t/antarctic> adresinden ulaşılmıştır).
10. T.C. Dışişleri Bakanlığı. Girişimci ve İnsani Dış Politika: Antarktika Antlaşması. 2022. (12/04/2022 tarihinde <https://www.mfa.gov.tr/antarktika-antlasmasi.tr.mfa> adresinden ulaşılmıştır).
11. Hince, B. Seal liver and onion for dinner": the role of food in preserving the peace on some early Antarctic expeditions. The Polar Journal 4 (2014): 377 - 388. DOI:10.1080/2154896X.2014.954885
12. Houston, C.S. Arctic ordeal: The journal of John Richardson, surgeon-naturalist with Franklin, 1820 – 1822. Montreal and Kingston: McGill-Queen's University Press. 1984.
13. Feeney, R. E. Polar Journeys: The Role of Food and Nutrition in Early Exploration. Washington, DC: American Chemical Society & University of Alaska Press, 1998.
14. Walton, E.W. K, The Polar Explorer. London: Educational Supply Association, 1960.
15. Murray, J. and Marston, G. Antarctic Days: Sketches of the Homely Side of Polar Life. London: Andrew Melrose, 1913.
16. Kumar, A. and Duong, S. Surviving on the Edge: Medicine in Antarctica. Issues. 2012; 100: 24-7. (12/04/2022 tarihinde <https://www.alexanderkumar.com/wp-content/uploads/2012/09/survivingontheedge.pdf> adresinden ulaşılmıştır).
17. Hince, B. Still No Mawson: Frank Stillwell's Antarctic Diaries. Canberra: Australian Academy of Science, 2012: 240.
18. Mills, L. Polar Friction: The Relationship Between Marshall and Shackleton. Polar Publishing, n.d. 2012. (12/04/2022 tarihinde <http://website.lineone.net/~polar.publishing/polarfriction.pdf> adresinden ulaşılmıştır).
19. Mawson, D. The Home of the Blizzard : A True Story of Antarctic Survival, New York: St. Martin's Press, 1998.
20. Hince, B, Unique and Unspoilt: A Year Among the Natural Wonders of Heard Island. Canberra: National Library of Australia. 2011.
21. Hellsten, G. The Coldest Place on Earth. Australian National Antarctic Research Expeditions (ANARE): Aurora Journal. 2012: 32: 24–5. (12/04/2022 tarihinde <https://search.informit.org/doi/10.3316/informit.018206968934137>. adresinden ulaşılmıştır).
22. Voeneky, S. and Addison-Agyei, S. Antarctica. Oxford: Oxford Public International Law Press.

2019. (14/04/2022 tarihinde <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3369605> adresinden ulaşılmıştır).
23. Australian Antarctic Program. People in Antarctica: Is it very different living in Antarctica?. (14/04/2022 tarihinde <https://www.antarctica.gov.au/about-antarctica/people-in-antarctica/> adresinden ulaşılmıştır).
24. British Antarctic Survey. Life in polar regions: "Food". (14/04/2022 tarihinde <https://www.bas.ac.uk/polar-operations/life-in-the-polar-regions/food/> adresinden ulaşılmıştır).
25. USAP. Palmer Stations Webcams. (14/04/2022 tarihinde <https://www.usap.gov/videoclipsand-maps/palwebcam.cfm> adresinden ulaşılmıştır).
26. USAP. McMurdo Station Webcams. (14/04/2022 tarihinde <https://www.usap.gov/videoclipsand-maps/mcmwebcam.cfm> adresinden ulaşılmıştır).
27. USAP. South Pole Station Webcams. (14/04/2022 tarihinde <https://www.usap.gov/videoclipsand-maps/spwebcam.cfm> adresinden ulaşılmıştır).
28. COMNAP: Arctic and Antarctic Research Institute: Russian Antarctic Expedition. Catalogue of Antarctic Stations: Leningradskaya. (15/04/2022 tarihinde https://static1.squarespace.com/static/61073506e9b0073c7eaaf464/t/615634aa53366351511d2b0b/1633039541354/Russia_Antarctic_Station_Catalogue_Aug2017.pdf adresinden ulaşılmıştır).
29. Trewhby, M. Antarctica: An Encyclopaedia from Abbott Ice Shelf to Zoo Plankton. Auckland NZ: David Bateman. 2002: 188.
30. IAATO. Growth of the Tourism Industry. (15/04/2022 tarihinde <https://iaato.org/about-iaato/our-mission/history-of-iaato/> adresinden ulaşılmıştır).
31. McClanahan, P. A. Tourism in Antarctica: Edging Toward the (Risky) Mainstream. The NY Times. 2020. (15/04/2022 tarihinde <https://www.nytimes.com/2020/02/26/travel/antarctica-tourism-environment-safety.html> adresinden ulaşılmıştır).
32. Heath, E. Antarctica cruises are booming: But can the continent handle it? The Washington Post. 2021. (15/04/2022 tarihinde https://www.washingtonpost.com/lifestyle/travel/antarcticacruises-ecotourism-sustainabilityconservation/2021/04/15/005e3fc6-9b9f-11eb-8005-bffc3a39f6d3_story.html adresinden ulaşılmıştır).
33. Arlı, E., Bayırhan, I., Saygılı, M.S. Kutup Turizminde Yeni Alternatif: Antarktika Destinasyonuna Yönelik Kruvaziyer Seyahati ve Türkiye İçin Önemi. Mersin Üniversitesi Denizcilik ve Lojistik Araştırmaları Dergisi. 2021: 3/1: 63-76
34. Bauer, T., & Dowling, R. K. Cruise Ship Tourism: The Antarctic Cruise Industry. Wallingford, UK: CABI Pub. 2006: 195.
35. IAATO. Visitor Guidelines. 2021. (15/04/2022 tarihinde <https://iaato.org/visitingantarctica/visitor-guidelines-library/> adresinden ulaşılmıştır).
36. Australian Antarctic Program, Australian Government. Environmental Approvals for Tour and Expedition Organisers. 2017. (15/04/2022 tarihinde <https://www.antarctica.gov.au/about-antarctica/environment/environmental-impact-assessment-approvals-and-permits/tour-and-expedition-organisers/> adresinden ulaşılmıştır).
37. IAATO. Tourism in Antarctica. 2019. (15/04/2022 tarihinde https://iaato.org/wp-content/uploads/2020/04/Tourism_in_Antarctica_2019.pdf adresinden ulaşılmıştır).
38. Gheorghe, G. and Bulin, D. Cuisine - A Regional Tourism Differentiation Tool. Bucharest: Knowledge Horizons. Economics. 2014: 6/2-194: 198-199.
39. European Cuisine: The Best in European Food. Brunswick, Vic., Australia: R & R Publications Marketing. 2005: 320.
40. Ch'ing, L. First Steps to European Cooking. Hong Kong: Wan Li Pub. Co. 1977: 5.
41. Central American Gastronomy. A rich fusion of indigenous, African and Spanish cuisine. (16/04/2022 tarihinde <https://www.visitcentroamerica.com/en/experiences/gastronomy/> adresinden ulaşılmıştır).
42. African Fest USA. Food. (16/04/2022 tarihinde <https://africanfestusa.org/#food> adresinden ulaşılmıştır).
43. Kyungmook, K. Asian Food Culture—New Cuisine Born Out of Diversity. Waseda Online. (16/04/2022 tarihinde https://yab.yomiuri.co.jp/adv/wol/dy/opinion/culture_171010.html adresinden ulaşılmıştır).
44. Australian Government – Culture and Recreation Department. Australian food and drink. 2008. (16/04/2022 tarihinde <https://web.archive.org/web/20110322040504/http://www.cultureand-recreation.gov.au/articles/foodanddrink/index.htm> adresinden ulaşılmıştır).